

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.411.003.04.2018
I/18/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli I/18/003 - Zapewnienie bezpieczeństwa na publicznych placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler Leszek Smykowski - specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/80/2018 z dnia 20 kwietnia 2018 r. oraz nr LSZ/125/2018 z dnia 13 lipca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Świdwinie¹
ul. Kołobrzaska 43, 78-300 Świdwin.

Kierownik jednostki kontrolowanej Mariusz Olszewski, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego².

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Powiatowy Inspektor nie dysponował pełną oraz aktualną informacją o placach zabaw i miejscach przeznaczonych do rekreacji na terenie powiatu świdwińskiego, niezbędną do zapewnienia rzetelnego nadzoru nad ww. obiektami. Prowadzona na potrzeby planowania kontroli ewidencja, zawierała informacje o niespełnieniu 30% takich obiektów⁴. Na lata 2016-2018, Powiatowy Inspektor zaplanował przeprowadzenie odpowiednio: 12, trzech i czterech kontroli na placach zabaw. W 2016 r. inspektorzy PINB objęli kontrolami 13 placów zabaw, a w 2017 r. sześć⁵. W przypadku stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego urządzeń, podejmowano wymagane działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości oraz sprawdzono realizację wydanych nakazów.

PINB nie posiadał wytycznych dotyczących przeprowadzania kontroli placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych do rekreacji. Zgodnie z przyjętą w Inspektoracie praktyką, kontrole obejmowały przede wszystkim sprawdzenie stanu technicznego zainstalowanych urządzeń i przeprowadzane były przed rozpoczęciem wypoczynku letniego dzieci i młodzieży⁶. W ich trakcie nie zapewniono sprawdzania przeprowadzenia przez właścicieli i zarządców, wymaganych kontroli okresowych obiektów małej architektury. Nie sprawdzano również dokonania zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej budowy obiektów małej architektury w miejscach publicznych lub posiadania pozwolenia na ich budowę. Powiatowy Inspektor wydał wytyczne obejmujące sposób prowadzenia

¹ Dalej: PINB lub Inspektorat.

² Powołany na stanowisko Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Świdwinie z dniem 1 marca 2006 r., dalej: Powiatowy Inspektor.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dane w powyższym zakresie zostały zaktualizowane w trakcie kontroli NIK.

⁵ Kontrole nie były prowadzone w 2018 r. do czasu kontroli NIK.

⁶ W ramach koordynowanej przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki corocznej akcji „Bezpieczne wakacje”.

i dokumentowania kontroli placów zabaw i miejsc przeznaczonych do rekreacji podczas kontroli NIK. Kontrole doraźne czterech placów zabaw w 2018 r.⁷, pracownicy PINB przeprowadzili z zachowaniem tych wytycznych. W wyniku dokonanych ustaleń nałożono mandat karny, a także wszczęte zostały postępowania administracyjne, wezwano właścicieli do złożenia wyjaśnień oraz przedłożenia dokumentów.

Działalność informacyjno-edukacyjna Powiatowego Inspektora w latach 2016-2018, ograniczyła się do opracowania i opublikowania na stronie internetowej PINB w kwietniu 2018 r., komunikatu do właścicieli i użytkowników obiektów małej architektury, z przypomnieniem obowiązków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na placach zabaw.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zapewnienie nadzoru nad urządzaniem i użytkowaniem publicznych placów zabaw oraz miejsc służących do rekreacji

Opis stanu faktycznego

1. W myśl przepisów art. 84 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁸, do zadań organów nadzoru budowlanego należy kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego. Zgodnie z zapisami § 5 i § 6 Regulaminu organizacyjnego PINB⁹, do zadań i kompetencji Powiatowego Inspektora należało m.in.:

- zapewnienie wykonywania zadań nadzoru budowlanego na obszarze powiatu świdwińskiego;
- organizowanie kontroli działania inspekcji terenowej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych;
- nadzór nad działalnością inspekcyjną i kontrolną polegającą na wykonywaniu inspekcji i kontroli terenowej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych;
- zatwierdzanie planów inspekcji i kontroli oraz kontrola realizacji tych planów;
- podejmowanie decyzji o przeprowadzeniu kontroli doraźnej.

Regulamin organizacyjny PINB określał wewnętrzną strukturę oraz zasady organizacji pracy Inspektoratu, zgodnie z którymi w skład PINB wchodziły następujące stanowiska pracy (§ 9 ww. Regulaminu):

1/ ds. inspekcyjno-kontrolnych (inspektor nadzoru budowlanego i inspektor);

2/ ds. organizacyjno-administracyjnych (referent);

3/ ds. obsługi kadrowo-księgowej (główny księgowy).

(dowód: akta kontroli str. 44-49)

Na koniec 2016 r. i 2017 r. zatrudnienie w PINB wynosiło 5,5 etatu, a na koniec I kw. 2018 r. – 5,25 etatu¹⁰, z tego uprawnienia budowlane posiadały dwie osoby: Powiatowy Inspektor oraz inspektor nadzoru budowlanego. Na koniec 2017 r. występował wakat na stanowisku głównego księgowego, natomiast w trakcie trwania kontroli NIK zrezygnowała z pracy w Inspektoracie jedna osoba (inspektor).

(dowód: akta kontroli str. 17-30)

⁷ Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK na zlecenie dokonane na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.), dalej: *ustawa o NIK*.

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 1202, ze zm., dalej: *ustawa Prawo budowlane*.

⁹ Wprowadzonego zarządzeniem Nr 4/2007 Powiatowego Inspektora z dnia 15 listopada 2007 r.

¹⁰ Etaty w PINB: 1 Powiatowy Inspektor, 1 inspektor nadzoru budowlanego, 2 inspektorzy, 1 referent oraz 0,5 etatu główny księgowy (od 2018 r. 0,25 etatu).

W sprawie sytuacji kadrowej w PINB, Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W latach 2016-2018 w PINB było i jest w dalszym ciągu nieobsadzone jedno stanowisko - inspektora nadzoru budowlanego. W miejsce to, z uwagi na brak zainteresowania pracą wykwalifikowanych osób (powód niskie zarobki oraz natłok prowadzonych spraw), były i są zatrudnione osoby na stanowiskach inspektora i starszego operatora urzędzeń przygotowania danych, które to stanowiska nie wymagają wykształcenia kierunkowego oraz uprawnień budowlanych. W celu pozyskania w pełni wykwalifikowanej obsady stanowisk cyklicznie próbowano uzyskać nowe środki finansowe od Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Szczecinie¹¹, Wojewody Zachodniopomorskiego lub też Starosty Świdwińskiego¹². Jednak ze skutkiem negatywnym. Ponadto okresowo prowadzone były rozmowy z pracownikami zajmującymi się rekrutacją w lokalnym urzędzie pracy, czy też rozmowy z tutejszymi przedsiębiorcami, organami, a nawet prywatnymi osobami. Zamieszczane były ogłoszenia o wolnych stanowiskach pracy.*

(dowód: akta kontroli str. 17-30, 68-102)

W zakresach czynności pracowników PINB nie wyodrębniono zadań związanych z nadzorem nad placami zabaw oraz miejscami przeznaczonymi do rekreacji, takimi jak siłownie plenerowe. Były one realizowane m.in. w ramach powierzonych pracownikom obowiązków takich jak:

- kontrolowanie zgodności realizacji robót budowlanych z projektem budowlanym, pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi i zasadami wiedzy technicznej;
- kontrolowanie utrzymania technicznego obiektów budowlanych i dokumentów z tym związanych,
- prowadzenie działalności inspekcyjnej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 50-67)

2. Zgodnie z przepisami art. 29 ust. 1 pkt 22, w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy *Prawo budowlane*, budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych¹³ nie wymaga pozwolenia na budowę. Wymaga natomiast zgłoszenia ich budowy organowi administracji architektoniczno-budowlanej.

Według informacji uzyskanej od Starosty na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, do organu administracji architektoniczno-budowlanej nie wpłynęły w 2016 r. takie zgłoszenia, w 2017 r. wpłynęło 18 zgłoszeń z sześciu gmin¹⁴ oraz w I kw. 2018 r. - dziewięć zgłoszeń z czterech gmin¹⁵. W sprawie wskazania, dla jakich obiektów małej architektury organ administracji architektoniczno-budowlanej wymagał zgłoszenia, Starosta poinformował, że: *zgłoszenia wymagają wszystkie urządzenia zabawowe na placu zabaw oraz wszystkie urządzenia do ćwiczeń typu fitness montowane w miejscach publicznych. Z uwagi na niezamknięty katalog obiektów, które mogą być traktowane jako obiekty małej architektury (zgodnie z definicją zamieszczoną w ustawie Prawo budowlane art. 3 ust. 4) przyjęto, że wszystkie obiekty posiadające funkcję użytkową służącą rekreacji codziennej posiadają status obiektów małej architektury (...). Budowa obiektów małej architektury na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji przy istniejących obiektach oświatowych, traktowana jest jako budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych. W przypadku wspólnot bądź spółdzielni*

¹¹ Dalej: WINB lub Wojewódzki Inspektor.

¹² Dalej: Starosta.

¹³ Którymi w myśl definicji ustalonej w art. 3 pkt 4 lit. c ustawy *Prawo budowlane*, są niewielkie obiekty, w szczególności użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku jak: piaskownice, huśtawki, drabinki.

¹⁴ Miasto Świdwin, Świdwin, Połczyn-Zdrój, Sławoborze, Brzeżno i Rąbino.

¹⁵ Miasto Świdwin, Świdwin, Połczyn-Zdrój, Sławoborze.

mieszkaniowych, kwalifikacja tego typu miejsc dokonywana jest stosownie do okoliczności, które pozwalają, bądź nie, uznać tego typu teren za miejsce publiczne, bądź od zamiaru inwestycyjnego właściciela terenu.

W udzielonej informacji Starosta podał, że po otrzymaniu zgłoszenia, działania organu skupiały się na kontroli uprawnień budowlanych projektanta sporządzającego projekt zagospodarowania terenu, kontroli kompletności oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, a także kontroli przeznaczenia terenu, na którym lokalizowane były obiekty małej architektury, zarówno pod kątem ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak i ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Dokonywano również sprawdzenia zgodności ich usytuowania z wymaganiami przepisów rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁶, bazując na dostarczonych opracowaniach projektowych sporządzonych na aktualnych mapach oraz bazując na mapach będących w zasobie ewidencji gruntów. Nie weryfikowano zgodności planowanej budowy ze sztuką budowlaną ani z Polskimi Normami z uwagi na brak kompetencji ustawowych. W przypadku otrzymywanych zgłoszeń budowy dotyczących innych obiektów, dokonywano sprawdzenia poprawności ich lokalizacji w stosunku do istniejących placów zabaw lub miejsc rekreacyjnych w oparciu o przedstawione do zgłoszenia mapy bądź szkice, a także w oparciu o mapy będące w zasobie ewidencji gruntów.

Według informacji udzielonej przez Starostę, w latach 2016-2018 (I kw.) nie wystąpiły przypadki wniesienia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu do zamiaru wykonania robót budowlanych objętych zgłoszeniem, w związku z naruszeniem przepisów dotyczących niezachowania wymaganych odległości placu zabaw od innych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

W myśl przepisów art. 82b ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy Prawo budowlane, organy administracji architektoniczno-budowlanej przekazują bezzwłocznie organom nadzoru budowlanego m.in. kopie zgłoszeń wynikających z przepisów prawa budowlanego.

Według informacji uzyskanej od Starosty, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, informacje o zgłoszonych do realizacji obiektach budowlanych na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji (takich jak siłownie plenerowe), były bezzwłocznie przekazywane do PINB. Przekazaniu podlegała informacja o zgłoszeniu w formie zaświadczenia o nie wniesieniu sprzeciwu do zgłoszenia. Nie przekazywano kopii załączników do zgłoszenia robót budowlanych z uwagi na rozmiar tych opracowań.

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że PINB otrzymywał od organów administracji architektoniczno-budowlanej jedynie zgłoszenia zamiaru wykonania tego typu obiektów, które nie zawierały informacji o planowanych do wykonania obiektach małej architektury.

(dowód: akta kontroli str. 4-16)

Z okresu objętego kontrolą, Powiatowy Inspektor przedłożył osiem posiadanych kopii zaświadczeń o niewniesieniu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu do budowy obiektów małej architektury na placach zabaw i siłowniach plenerowych. W tym czasie nie zwracał się do Wydziału Budownictwa

¹⁶ Dz.U. z 2015 r. poz. 1422, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

i Architektury Starostwa Powiatowego w Świdwinie¹⁷ z prośbą o przekazanie kserokopii przyjętych zgłoszeń budowy obiektów małej architektury na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji wraz z załącznikami.

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 183-190)

Budowa placu zabaw lub miejsca przeznaczonego do rekreacji może być prowadzona w trybie pozwolenia na budowę, jeśli są one elementem projektu budowlanego. Według informacji udzielonej NIK przez Starostę, w latach 2016-2018 (I kw.) nie były wydawane takie pozwolenia na budowę.

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

3. Inspektorat nie dysponował pełną oraz aktualną informacją o liczbie placów zabaw oraz siłowni plenerowych znajdujących się na terenie powiatu świdwińskiego, ich lokalizacji, a także o właścicielach i zarządcach tych obiektów.

W latach 2016-2018 (I kw.) w PINB była prowadzona ewidencja/rejestr placów zabaw na potrzeby sporządzenia planów kontroli takich obiektów, w której wykazywano corocznie 27 placów zabaw. Ewidencja obejmowała lokalizację placu zabaw, właściciela/zarządcę obiektu oraz jego adres. Informacje o tych obiektach znajdowały się również w dokumentacji dotyczącej placów zabaw i innych obiektów budowlanych służących rekreacji gromadzonej przez PINB¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 191-203, 283-429)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W PINB, zgodnie z wprowadzonym rzeczowym wykazem akt, funkcjonuje rejestr pozwoleń na budowę oraz zgłoszeń zamiaru rozpoczęcia prac budowlanych (otrzymywanych od organów architektoniczno-budowlanych), w którym m. in. rejestrowane są otrzymywane dokumenty dotyczące w/w obiektów. Ponadto prowadzony jest dodatkowy, odrębny wykaz i ewidencja w/w obiektów dla celów inspekcyjno-kontrolnych. Dane w (...) prowadzonym dodatkowym wykazie i ewidencji są uaktualniane na bieżąco z chwilą otrzymania nowych dokumentów ze Starostwa lub też zlokalizowania takich obiektów przez pracowników Inspektoratu w terenie. Na chwilę obecną, po dodatkowym pisemnym wystąpieniu do właścicieli i zarządców tego typu obiektów, zaktualizowano posiadany wykaz i ewidencję.*

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 204-234)

W trakcie kontroli NIK Powiatowy Inspektor pozyskał od Starostwa, gmin, spółdzielni mieszkaniowych oraz od zarządców budynków mieszkalnych z terenu powiatu świdwińskiego, informacje dotyczące posiadanych/zarządzanych placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych do rekreacji, zawierające m.in. dane o ich lokalizacji, dacie urzędzenia oraz zgłoszeniach/pozwoleń na budowę, na podstawie których powstały te obiekty.

W oparciu o ww. informacje w Inspektoracie uzupełniono w trakcie kontroli NIK posiadaną ewidencję. Według danych w niej ujętych, na dzień 9 maja 2018 r. na terenie powiatu świdwińskiego zlokalizowane były 82 place zabaw oraz osiem siłowni plenerowych i placów rekreacji indywidualnej oraz jeden street workout park¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 197-203, 204-234, 235-269)

---

¹⁷ Dalej: Starostwo.

¹⁸ W trakcie kontroli NIK przedłożono m.in.: 1/ kopie przekazanych przez Starostwo do wiadomości PINB ośmiu zaświadczeń dotyczących niewniesienia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu do zgłoszenia budowy obiektów małej architektury; 2/ dokumentację działań podejmowanych przez PINB w latach 2016-2017, dotyczących kontroli placów zabaw oraz innych obiektów w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”.

¹⁹ Urządzenia do ćwiczeń siłowych na świeżym powietrzu.

4. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że PINB nie otrzymywał w latach 2016-2018 (I kw.) od Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego²⁰ oraz od Wojewódzkiego Inspektora wytycznych dotyczących sposobu, zakresu oraz częstotliwości prowadzenia nadzoru nad publicznymi placami zabaw, a także miejscami przeznaczonymi do rekreacji, takimi jak siłownie plenerowe, skateparki itp. Otrzymał natomiast w 2016 r. i w 2017 r. wydane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie²¹ zalecenia dla organów administracji rządowej, w sprawie organizacji działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego w okresie wakacji letnich. PINB otrzymywał także w ww. latach za pośrednictwem WINB pisma²² Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ZUW wraz z zaleceniami Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie organizacji działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie wakacji w województwie zachodniopomorskim. Przewidywały one, w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscach wypoczynku, prowadzenie przez organy nadzoru budowlanego kontroli stanu technicznego obiektów, urządzeń oraz sprzętu w miejscach licznie odwiedzanych w okresie wypoczynku letniego, w tym placów zabaw i miejsc rozrywki.

(dowód: akta kontroli str. 270-282)

Powiatowy Inspektor do czasu kontroli NIK nie ustalił w formie pisemnej wytycznych dotyczących kontroli placów zabaw i miejsc przeznaczonych do rekreacji. Wyjaśnił, że stosowano praktykę, zgodnie z którą podczas prowadzonych kontroli (...) *dokonywano oględzin obiektów, ich stanu technicznego, sposobu montażu, zastosowanych nawierzchni itp. Ponadto, weryfikowano spełnienie warunków lokalizacji placów zabaw określonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych. Przeprowadzone kontrole w latach 2016-2017 nie obejmowały swym zakresem sprawdzenia dokumentacji obiektów.*

(dowód: akta kontroli str. 4-16)

Inspektor nadzoru budowlanego w PINB, wykonująca kontrole placów zabaw wyjaśniła: *Zakresem kontroli był stan techniczny obiektów małej architektury, znajdujących się na placu zabaw, stan techniczny ogrodzenia i bezpieczeństwo użytkowania. Kontrolowałam tylko place zabaw, na których sprawdzałam stabilność obiektów, ich powierzchnię tzn. czy nie ma ostrych krawędzi, wystających ostrych elementów typu śruba, gwóźdź, połamanych i rozwarstwionych elementów drewnianych, ubytków, dziur, korozji, mocowanie i kompletność stopni na drabinkach. Nie sprawdzałam wykonywania przeglądów okresowych przez zarządców lub właścicieli obiektów zlokalizowanych na placach zabaw lub innych miejscach do rekreacji. Podczas wykonywania kontroli publicznych placów zabaw, z powodu znacznych odległości, przekraczających te określone w warunkach technicznych, wzrokowo oceniałam odległości obiektów zlokalizowanych na placach zabaw od śmietników, miejsc parkingowych, budynków itp., natomiast podczas kontroli placów zabaw przy przedszkolach i szkołach podstawowych uznawałam, że place te zostały zaprojektowane razem z budynkiem, przy którym zostały urządzone, więc przy oddawaniu budynku do użytkowania sprawdzana była również zgodność zagospodarowania terenu z projektem zagospodarowania terenu, zatwierdzonym decyzją o pozwoleniu na budowę. Z czynności kontrolnych sporządzany był protokół i wykonywana była dokumentacja fotograficzna. W przypadku, gdy stwierdzono nieprawidłowości, ustalano właściciela lub zarządcę placu zabaw, wysyłano zawiadomienie o wszczęciu postępowania*

²⁰ Dalej: GINB lub Główny Inspektor.

²¹ Dalej: ZUW.

²² Znak. BZK.II.68.15.2016.MD z dnia 17.05.2016 r. oraz znak. BZK.-2.68.1.8.2017.AU z dnia 19.06.2017 r.

administracyjnego w sprawie nieodpowiedniego stanu technicznego placu zabaw i wydawano decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. (...). Sprawdzano usunięcie nieprawidłowości wymienionych w decyzji oraz oceniano ponownie stan techniczny wszystkich obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 31-34, 283-429)

W dokumentacji z kontroli przeprowadzonych w latach 2016-2017, pracownicy PINB wskazali, że dotyczyły one stanu technicznego obiektów zlokalizowanych na placach zabaw.

(dowód: akta kontroli str. 283-429)

Powiatowy Inspektor opracował i wprowadził do stosowania w PINB wytyczne dotyczące przeprowadzenia kontroli placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych do rekreacji w czasie trwania kontroli NIK, tj. 16 maja 2018 r. Określił w nich, co powinna obejmować kontrola takich obiektów prowadzona w terenie oraz w siedzibie urzędu, a także w jaki sposób powinna zostać udokumentowana²³.

(dowód: akta kontroli str. 10-12)

5. W latach 2016-2018²⁴, Powiatowy Inspektor nie otrzymywał od GINB poleceń ujęcia w planach działania kontroli placów zabaw oraz siłowni plenerowych. Wojewódzki Inspektor polecił powiatowym inspektorom nadzoru budowlanego zaplanowanie w 2016 r.²⁵ oraz w 2017 r.²⁶, kontroli utrzymania obiektów budowlanych, w tym placów zabaw w ramach realizacji działań PINB dotyczących bezpieczeństwa w miejscu wypoczynku i zamieszkania (tzw. akcja „Bezpieczne wakacje”).

Powiatowy Inspektor w planach kontroli PINB na 2016 r., 2017 r. i 2018 r. ujął kontrole obiektów na placach zabaw (odpowiednio: 12, trzy i cztery). Ich realizację na terenie powiatu świdwińskiego zaplanowano w maju i czerwcu każdego roku. W planach tych nie przewidziano kontroli innych obiektów przeznaczonych do rekreacji m.in. siłowni plenerowych.

(dowód: akta kontroli str. 191-196, 270-282)

6. Pracownicy PINB w okresie objętym kontrolą przeprowadzili łącznie 19 kontroli placów zabaw. W 2016 r. skontrolowali obiekty małej architektury na 12 gminnych placach zabaw²⁷ w trzech z sześciu gmin w powiecie świdwińskim²⁸ oraz na jednym placu zabaw należącym do wspólnoty mieszkaniowej. W 2017 r. skontrolowali obiekty małej architektury na sześciu gminnych placach zabaw w trzech gminach²⁹. W latach 2016-2017 nie kontrolowano placów zabaw na terenie gmin: Brzeźno, Rąbino i Sławoborze.

Kontrole placów zabaw w latach 2016-2017 przeprowadzono w związku z pismami WINB w sprawie podjęcia działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie wakacji w 2016 r. i w 2017 r., w ramach tzw. akcji

---

²³ Przewidziano do sprawdzenia m.in.: 1/ zgłoszenie robót budowlanych i załączonego do niego planu zagospodarowania terenu; 2/ ogrodzenie placu zabaw; 3/ zamieszczenie regulaminu i tablic informacyjnych; 4/ stan techniczny urządzeń; 5/ protokół z poddania obiektów okresowej kontroli (5-letniej); 6/ spełnienie warunków technicznych w zakresie odległości od linii rozgraniczających ulicę, miejsc postojowych, okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc gromadzenia odpadów; 7/ czy urządzenia posiadają atesty i tabliczki znamionowe; 8/ rodzaj nawierzchni; 9/ fundamenty urządzeń.

²⁴ Do czasu rozpoczęcia kontroli NIK, tj. 23 kwietnia 2018 r.

²⁵ Pismem nr WIK.762.14.2016.KD z dnia 19 maja 2016 r.

²⁶ Pismem nr WIK.762.17.2017.AG z dnia 28 czerwca 2017 r.

²⁷ W tym skontrolowano trzy place zabaw zlokalizowane przy szkołach, dwa przy przedszkolach i dwa przy boiskach sportowych.

²⁸ Skontrolowano siedem placów zabaw na terenie gminy Miasto Świdwin, cztery na terenie gminy Polczyn Zdrój oraz jeden na terenie gminy Świdwin.

²⁹ Skontrolowano cztery place zabaw na terenie gminy Miasto Świdwin oraz po jednym placu zabaw na terenie gmin Polczyn Zdrój i Świdwin. W 2018 r. (do czasu rozpoczęcia kontroli przez NIK) nie prowadzono kontroli.

„Bezpieczne wakacje”. Inspektorat nie prowadził innych kontroli placów zabaw w badanym przez NIK okresie.

(dowód: akta kontroli str. 191-196, 270-282)

Spośród 13 kontroli placów zabaw przeprowadzonych w 2016 r., podczas sześciu stwierdzono nieodpowiedni stan techniczny urządzeń, polegający m.in. na: uszkodzeniach elementów drewnianych, w tym siedzisk, wystających z urządzeń śrubach i drutach, braku stabilności urządzeń lub braku ich elementów. Po stwierdzeniu nieprawidłowości, Powiatowy Inspektor wszczął postępowania administracyjne, z których pięć zakończonych zostało wydaniem decyzji nakazujących właścicielom bezzwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W jednym przypadku, w związku z usunięciem stwierdzonych nieprawidłowości, wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne. Spośród sześciu kontroli obiektów na placach zabaw przeprowadzonych w 2017 r., w dwóch stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na uszkodzeniach elementów urządzeń takich jak podest lub słup zjeżdżalni i szczebel drabinki. Po wszczęciu postępowań administracyjnych, wydano decyzje nakazujące właścicielom ich usunięcie.

Po uzyskaniu od właścicieli obiektów informacji o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości, pracownicy PINB sprawdzili wykonanie nakazów zawartych w wydanych decyzjach. Przeprowadzone ponowne kontrole potwierdziły usunięcie nieprawidłowości.

Według dokumentacji z pozostałych przeprowadzonych kontroli, urządzenia na placach zabaw były w dobrym lub dostatecznym stanie technicznym.

(dowód: akta kontroli str. 283-429)

W PINB nie ustalono częstotliwości przeprowadzania kontroli poszczególnych placów zabaw przez pracowników Inspektoratu. Przyjęto, że place zabaw powinny być kontrolowane przed rozpoczęciem wakacji letnich. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że: *przy uwzględnieniu dużych braków kadrowo-finansowych, których likwidacja pozwoliłaby w pełni sprawować nadzór nad wszelkimi istniejącymi i nowo powstałymi obiektami, należy stwierdzić, że tutejszy nadzór nad obiektami będącymi przedmiotem kontroli NIK był prowadzony w sposób wystarczający, zapewniający bezpieczne użytkowanie obiektów, co też potwierdza brak zgłoszeń jakichkolwiek wypadków na tych obiektach. Przeprowadzane cykliczne kontrole, jak i postępowania prowadzone w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości, zapewniły prawidłowe funkcjonowanie obiektów oraz pozwoliły wzbogacić świadomość bezpośrednio - właścicieli i zarządców przedmiotowych obiektów, a także pośrednio - innych osób w zakresie prawidłowego przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego.*

(dowód: akta kontroli str. 4-16)

W kontrolowanym przez NIK okresie pracownicy PINB nie prowadzili kontroli w trakcie budowy obiektów małej architektury na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji. Nie uczestniczyli także w odbiorach powykonawczych. Jak wyjaśnił Powiatowy Inspektor z uwagi na brak obowiązku zgłaszania przez inwestorów do nadzoru budowlanego rozpoczęcia i zakończenia tego typu robót budowlanych realizowanych na zgłoszenie. W latach 2016-2018 nie wystąpiły również sytuacje zawiadomienia organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego, placówki oświatowej lub innego obiektu, których elementem byłby plac zabaw lub miejsce rekreacji, a także nie otrzymano wniosków o udzielenie pozwolenia na użytkowanie takich obiektów.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił także, że realizując zadania dotyczące nadzoru nad placami zabaw oraz miejscami przeznaczonymi do rekreacji takimi jak siłownie

plenerowe, PINB nie korzystał z regulacji zawartych w Polskich Normach dotyczących placów zabaw (wieloczęściowa norma PN-EN 1176) oraz siłowni plenerowych (norma PN-EN 16630). W wyjaśnieniach podał: *na chwilę obecną w PINB sporządzone zostały wytyczne w sprawie kontroli placów zabaw i miejsc przeznaczonych do rekreacji uwzględniające wybrane regulacje zawarte w Polskich Normach, wg których zostaną przeprowadzone kontrole zaplanowane w roku 2018 i latach kolejnych.*

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 739)

Na zlecenie Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, dokonane w trybie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK, Powiatowy Inspektor przeprowadził kontrole czterech placów zabaw, należących do dwóch spółdzielni mieszkaniowych oraz jednej wspólnoty mieszkaniowej z terenu powiatu świdwińskiego³⁰. Na podstawie przeprowadzonych przez kontrolera NIK oględzin czynności wykonywanych przez inspektorów nadzoru budowlanego PINB podczas ww. kontroli ustalono, że zostały one przeprowadzone z zachowaniem wytycznych ustalonych przez Powiatowego Inspektora w dniu 16 maja 2018 r. oraz rzetelnie udokumentowane w sporządzonych protokołach kontroli. Ponadto pracownicy PINB dokonali sprawdzenia, czy na urządzeniach zamontowanych po 2015 r. znajdują się tabliczki znamionowe potwierdzające ich zgodność z odpowiednimi normami, czy w strefach bezpieczeństwa dla poszczególnych urządzeń zastosowano wymaganą nawierzchnię amortyzującą upadki, a także dokonali analizy certyfikatów bezpieczeństwa urządzeń i pomiarów stref bezpieczeństwa wokół urządzeń. W przypadku nie przedstawienia dokumentacji urządzeń, inspektorzy PINB dokonali pomiaru odległości między urządzeniami w celu obliczenia stref bezpieczeństwa zgodnie z wytycznymi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³¹. Podczas czynności inspekcyjno-kontrolnych na placach zabaw, na których zamontowano urządzenia po 2015 r., inspektorzy PINB poprosili o przedłożenie zgłoszenia ich budowy organowi administracji architektoniczno-budowlanej wraz z dokumentacją wykonawczą oraz dokumentów potwierdzających montaż urządzeń zgodnie z wymogami ustalonymi przez ich producentów. Sprawdzano także, czy właściciele obiektów przechowują dokumenty, o których mowa w art. 60 ustawy *Prawo budowlane* tj. w szczególności instrukcje obsługi i eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 10-12, 430-592)

W wyniku ww. kontroli pracownicy PINB stwierdzili, m.in. że:

- 1/ na trzech placach zabaw znajdowały się regulaminy korzystania z tych obiektów;
- 2/ urządzenia zainstalowane na wszystkich czterech placach zabaw były stabilne oraz wizualnie w stanie technicznym dobrym;
- 3/ teren wszystkich placów zabaw był uporządkowany i trzy z nich były wyposażone w kosze na śmieci;
- 4/ zachowane były odległości placów zabaw od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc gromadzenia odpadów, wymagane przepisami § 40 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie warunków technicznych*;
- 5/ urządzenia zamontowane po 2015 r. posiadały oznaczenia o ich zgodności z normą PN-EN 1176 lub właściciele obiektów dysponowali kopiami certyfikatów wydanymi dla tych urządzeń, zawierającymi informacje o ich zgodności z ww. normą;
- 6/ właściciele trzech placów zabaw zapewnili przeprowadzenie okresowych kontroli obiektów małej architektury znajdujących się na tych placach.

³⁰ Na skontrolowanych placach zabaw nie były zamontowane urządzenia do ćwiczeń typu fitness.

³¹ *Bezpieczny plac zabaw, poradnik dla administratorów i właścicieli opublikowany na stronie http://www.plac zabaw.uokik.gov.pl/download/bezpieczny_plac_zabaw_poradnik.pdf - przypis kontrolera*

W trakcie czynności inspekcyjno-kontrolnych pracownicy PINB ujawnili następujące uchybienia i nieprawidłowości:

- 1/ na jednym placu zabaw – brak protokołu z obowiązkowej, co najmniej raz na 5 lat, kontroli okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia (zarządcę ukarano mandatem w wysokości 50 zł);
- 2/ na jednym placu zabaw - brak kosza na śmieci;
- 3/ na trzech placach zabaw - zmurszałe lub rozwarstwione elementy drewniane urządzeń wymagające wymiany;
- 4/ na jednym placu zabaw - nieodpowiednia estetyka obiektów, które wymagały malowania;
- 5/ na dwóch placach zabaw – ruchome, niezamocowane siedziska lub oparcia ławek, ruchome siedzisko piaskownicy;
- 6/ na jednym placu zabaw - niezabezpieczone śruby zjeżdżalni oraz brak uchwytu w zjeżdżalni;
- 7/ na jednym placu zabaw – uszkodzony element obrotowy karuzeli;
- 8/ na dwóch placach zabaw – brak regulaminu korzystania z obiektu lub nieczytelny regulamin i tablice informacyjne;
- 9/ na dwóch placach zabaw – brak w regulaminach informacji o zarządcy obiektu;
- 10/ na dwóch placach zabaw – uszkodzone ogrodzenie;
- 11/ na dwóch placach zabaw – wystające ponad powierzchnię gruntu betonowe fundamenty urządzeń.

Ponadto w odniesieniu do wszystkich czterech skontrolowanych placów zabaw ich właściciele i zarządca nie przedłożyli zgłoszeń budowy obiektów małej architektury, a na dwóch placach zabaw odległość urządzeń od miejsc postojowych była mniejsza, aniżeli określona w § 19 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych. Organ nadzoru wszczął postępowania administracyjne, wezwał właścicieli/zarządców do złożenia wyjaśnień oraz przedłożenia dokumentów. Po ich analizie, Powiatowy Inspektor postanowieniami wydanymi 19 lipca 2018 r., na podstawie art. 49b ust. 2 oraz art. 83 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane*, nałożył na skontrolowane spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnotę mieszkaniową obowiązek przedłożenia w PINB, w terminie do 30 października 2018 r. opisów, szkiców i rysunków, określających rodzaj, zakres i sposób wykonania robót budowlanych; oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane; projektu zagospodarowania działki lub terenu wykonanego przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane, a także zaświadczenia Burmistrza Miasta Świdwin o zgodności ww. budowy z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Na ostatni dzień kontroli NIK (tj. 20 lipca 2018 r.) sprawy znajdowały się w toku postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 430-592)

W informacji udzielonej NIK Starosta podał, że w latach 2016-2018 (I kw.) pracownicy Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa nie uczestniczyli na wezwanie organów nadzoru budowlanego, w czynnościach inspekcyjnych i kontrolnych dotyczących obiektów budowlanych na placach zabaw, a także w miejscach przeznaczonych do rekreacji oraz nie udostępniali dokumentów i informacji związanych z tymi czynnościami.

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

Według informacji uzyskanej od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świdwinie³², na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, otrzymał on w 2009 r., 2010 r. oraz 2011 r. wytyczne od Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, dotyczące sprawowania nadzoru nad piaskownicami na placach zabaw. Nadzór sprawowany miał być poprzez przeprowadzanie kontroli wymiany piasku na początku sezonu oraz dwa do trzech razy w trakcie trwania sezonu letniego (bez żądania od właścicieli lub zarządców placów zabaw atestów czystości piasku), a także poprzez sprawdzenie ogólnej czystości piasku, zwłaszcza pod kątem obecności odchodów zwierząt domowych i ptaków oraz zakrywania piaskownic. PSSE podczas wykonywania czynności kontrolnych realizowało zadania m.in. zgodnie z zarządzeniem Nr 99/15 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w obszarze higieny dzieci i młodzieży. Wprowadziło ono w szczególności wzory formularzy do protokołu kontroli, w którym znalazły się zapisy dotyczące kontroli piaskownic. Powiatowy Inspektor Sanitarny uwzględniał co roku w planach zasadniczych przedsięwzięć PPIS oraz harmonogramach nadzoru nad obiektami, prowadzenie nadzoru sanitarnego miejsc przeznaczonych do rekreacji, w tym piaskownic. W celu poprawy bezpieczeństwa dzieci korzystających z piaskownic oraz zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób zakaźnych i pasożytniczych, tj. toksokarozy i tasiemczycy, PPIS zalecał właścicielom i zarządcom obiektów wymianę piasku w piaskownicach przed sezonem oraz w trakcie sezonu letniego, a także zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt. W latach 2016-2018 (I kw.) nie przeprowadzono badania sanitarnego piasku z piaskownic. Pracownicy PSSE podczas kontroli przeprowadzonych w latach 2016-2018 nie stwierdzili nieprawidłowości na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji na terenie powiatu świdwińskiego i PPIS nie wydawał decyzji o zamknięciu takich obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 593-734)

7. Według informacji posiadanych przez PINB, w latach 2016-2018 (I kw.) na publicznych placach zabaw lub w miejscach przeznaczonych do rekreacji na terenie powiatu świdwińskiego nie wystąpiły katastrofy budowlane. W tym okresie Powiatowy Inspektor nie ujawnił przypadków urządzenia publicznego placu zabaw lub miejsca przeznaczonego do rekreacji, albo jego rozbudowy bez zgłoszenia takiego przedsięwzięcia lub bez pozwolenia na budowę. Podczas kontroli, których zakres opisano w pkt. 2 niniejszego wystąpienia, według wyjaśnień Powiatowego Inspektora, nie sprawdzano dokonania zgłoszenia budowy obiektów małej architektury w miejscach publicznych. W ramach prowadzonych przez PINB w latach 2016-2018 (I kw.) kontroli, nie ujawniono także przypadków naruszenia przepisów § 19 ust. 1 i § 40 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, w zakresie usytuowania placów zabaw. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że nie otrzymał od Starosty, wójtów lub burmistrzów poleceń usunięcia zagrożenia na placach zabaw lub w miejscach służących do rekreacji. Powiatowy Inspektor nie wydawał w kontrolowanym okresie decyzji nakazujących rozbiorę obiektów małej architektury na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji, a także decyzji o czasowym wyłączeniu z użytkowania takich obiektów. Nie nakładał również w ww. okresie kar na właścicieli lub zarządców placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych do rekreacji, gdyż jak wyjaśnił pracownicy PINB nie stwierdzili przypadku wymagającego nałożenia kar na właścicieli lub zarządców takich obiektów. Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter bieżący i zostały bezzwłocznie usunięte.

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 17-30)

---

³² Dalej: PPIS lub Powiatowy Inspektor Sanitarny.

8. W latach 2016-2017 Powiatowy Inspektor nie podejmował działań inspekcyjno-kontrolnych w zakresie nadzoru nad placami zabaw i miejscami przeznaczonymi do rekreacji we współpracy z innymi organami i instytucjami, gdyż jak wyjaśnił nie stwierdzono przypadku wymagającego takiej współpracy. W wyjaśnieniach podał także: *W okresie tym nie podejmowano wspólnych działań szkoleniowych, edukacyjnych, wspólnych kontroli itp., ze względu na brak środków w otrzymywanym corocznym budżecie, natłok prowadzonych spraw, czy też brak wystarczającej i wykwalifikowanej kadry pracowniczej.*

(dowód: akta kontroli str. 17-30)

9. Według informacji zasięgniętej podczas kontroli, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, od Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie oraz Komendanta Powiatowej Policji w Świdwinie, w latach 2016-2018 (I kw.) do ww. organów nie wpłynęły zgłoszenia dotyczące wypadku na publicznym placu zabaw.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że w latach 2016–2018 (I kw.) PINB nie był informowany o żadnych zdarzeniach na placach zabaw na terenie powiatu świdwińskiego, powstałych z powodu nieodpowiedniego stanu technicznego zlokalizowanych tam obiektów małej architektury. Nie otrzymał także informacji o wypadkach na terenie placów zabaw.

(dowód: akta kontroli str. 17-30, 735-736, 737-738)

10. W okresie objętym kontrolą, Powiatowy Inspektor opracował jeden komunikat do właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów małej architektury związanych z placami zabaw, zlokalizowanymi na terenie powiatu świdwińskiego.³³ Według informacji znajdujących się w Biuletynie Informacji Publicznej³⁴ PINB, został on wytworzony 23 kwietnia 2018 r. (w dniu rozpoczęcia kontroli przez NIK), a opublikowany 24 kwietnia 2018 r. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że *w kontrolowanym okresie PINB nie inicjował odrębnych działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do właścicieli i zarządców oraz użytkowników przedmiotowych obiektów, natomiast świadomość w zakresie bezpiecznego ich użytkowania starał się zwiększać bezpośrednio w toku przeprowadzanych kontroli i prowadzonych postępowań.*

(dowód: akta kontroli str. 17-30)

Według informacji uzyskanych od Powiatowego Inspektora Sanitarnego, w 2016 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świdwinie³⁵ opracowali ulotkę „Bezpieczne Piaskownice”, która została zamieszczona na stronie internetowej PSSE. Jednocześnie w trakcie czynności kontrolnych przedstawiciele PSSE informowali właścicieli piaskownic o istniejących zagrożeniach, obligując ich do pobrania ulotki zamieszczonej na stronie internetowej PSSE i wyeksponowania jej na swoich stronach internetowych, tablicach ogłoszeń na placach zabaw. W 2016 r. PPIS otrzymał od Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie poradnik dla administratorów i właścicieli „Bezpieczny plac zabaw”, który został zamieszczony na stronie internetowej PSSE. PPIS prowadząc nadzór sanitarny nad miejscami przeznaczonymi do rekreacji, w tym piaskownicami, prowadził współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, oferując wsparcie edukacyjno-informacyjne w działaniach mających na celu poprawę bezpieczeństwa osób korzystających z takich obiektów. Ponadto PPIS w ramach działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego

³³ Komunikat nr 1/2018 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Świdwinie do właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów małej architektury związanych z placami zabaw, zlokalizowanymi na terenie powiatu świdwińskiego.

³⁴ Dalej: BIP.

³⁵ Dalej: PSSE.

w okresie wakacji na terenie powiatu świdwińskiego, wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie, prowadził działania prozdrowotne poprzez warsztaty i prelekcje wśród uczestników zorganizowanego wypoczynku letniego w zakresie propagowania zasad bezpiecznego zachowania się podczas wakacji.

(dowód: akta kontroli str. 593-734)

11. W kontrolowanym okresie nie zarejestrowano w PINB skarg dotyczących nieprawidłowości na placach zabaw oraz w miejscach przeznaczonych do rekreacji, a także wniosków o przeprowadzenie kontroli takich obiektów. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że w latach 2016-2018³⁶, do PINB nie wpłynęły również żadne inne zgłoszenia, dotyczące nieprawidłowości i zagrożenia bezpieczeństwa na ww. obiektach.

(dowód: akta kontroli str. 17-30)

Także Powiatowy Inspektor Sanitarny w informacji przekazanej NIK wskazał, że w latach 2016-2018 (I kw.), nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców dotyczących złego stanu sanitarno-higienicznego zarówno piaskownic, placów zabaw, jak i terenów rekreacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 593-734)

12. W sprawie sposobu dokonywania przez organ administracji architektoniczno-budowlanej oceny zachowania wymaganej odległości placu zabaw od innych obiektów, Starosta w informacji przekazanej NIK podał, że *granicę placu zabaw w przeważającej większości stanowi jego ogrodzenie, dlatego przy lokalizacji nowych placów zabaw brano pod uwagę odległości ogrodzeń tych placów od innych obiektów.*

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

Podczas kontroli doraźnych przeprowadzonych w 2018 r. przez Powiatowego Inspektora na czterech placach zabaw należących do dwóch spółdzielni mieszkaniowych oraz wspólnoty mieszkaniowej, pomiarów odległości placu zabaw od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, od linii rozgraniczających ulicę, od miejsc postojowych oraz od miejsc gromadzenia odpadów, dokonywano w dwojaki sposób: od urządzeń na placu zabaw, które znajdowały się najbliżej, a także przeprowadzano pomiar od ogrodzenia placu zabaw do tych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 430-592)

W sprawie problemów dotyczących interpretacji i stosowania obowiązujących przepisów odnoszących się do placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych do rekreacji takich jak siłownie plenerowe, Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *pracownicy PINB nie mieli problemów z interpretacją obowiązujących przepisów, w szczególności w zakresie obowiązku zgłoszenia budowy placów zabaw i siłowni plenerowych na terenach spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz w zakresie pomiarów odległości placu zabaw od innych budynków i budowli. W przypadkach, kiedy przedmiotowe obiekty lokalizowane są na terenach spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych i tereny te są ogólnodostępne, z których korzysta nieokreślona liczba niezidentyfikowanych osób, organ stoi na stanowisku konieczności dokonania zgłoszenia takiej budowy.*

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 31-34)

Starosta w informacji udzielonej NIK podał, że *w ramach wykonywania obowiązków organu administracji architektoniczno-budowlanej, częstym problemem okazuje się wyjaśnianie wątpliwości przedstawianych przez inwestorów, w szczególności*

³⁶ Do rozpoczęcia kontroli NIK, tj. 23 kwietnia 2018 r.

dotyczących konieczności sporządzania opracowań projektowych na mapach do celów projektowych i ponoszenia „dodatkowych kosztów” z tym związanych, a także wyjaśniania konieczności spełnienia wymagań przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie przeznaczenia terenu i przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w zakresie niezbędnego wyłączenia gruntu z użytkowania rolniczego bądź leśnego. Jednocześnie nie wystąpiły problemy związane z interpretacją i stosowaniem przez organ obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 103-182)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Podczas kontroli placów zabaw przeprowadzonych przez pracowników PINB w 2016 r. i 2017 r., nie sprawdzano przestrzegania i stosowania przez właścicieli lub zarządców kontrolowanych obiektów przepisów prawa budowlanego, w zakresie przeprowadzenia wymaganych kontroli okresowych obiektów małej architektury oraz zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej budowy obiektów małej architektury w miejscach publicznych lub uzyskania pozwolenia na budowę.

(dowód: akta kontroli str. 4-16, 31-34, 304-429)

W myśl przepisów art. 84 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo budowlane*, do zadań organów nadzoru budowlanego należy kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 4 tej ustawy, zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej, wymaga budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych. Przepisy art. 62 ust. 1 ww. ustawy, nakładają na właścicieli lub zarządców obiektów budowlanych obowiązek zapewnienia ich okresowych kontroli.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: Z uwagi na fakt, że w tutejszym organie do spraw merytorycznych zatrudnieni są: Powiatowy Inspektor i tylko jeden inspektor nadzoru budowlanego posiadający wymagane kwalifikacje, do pomocy których pozostaje dwóch pracowników bez pożądanых kwalifikacji (w chwili obecnej już tylko jeden, z uwagi na złożenie wypowiedzenia przez jednego pracownika), a obiekty zlokalizowane na placach zabaw są tylko ułamkiem tysięcy obiektów występujących w powiecie, kontrole obiektów małej architektury w latach 2016-2018 (I kw.), prowadzone były w wybranym zakresie, tj. ich stanu technicznego, sposobu ich montażu, zastosowanych nawierzchni itp.- zapewniającym bezpieczne użytkowanie obiektów. Natomiast na chwilę obecną w PINB sporządzone zostały wytyczne w sprawie kontroli placów zabaw i miejsc przeznaczonych do rekreacji, a wraz z nimi wzór protokołu kontroli, uwzględniające ww. zagadnienia, według których w miarę możliwości będą przeprowadzone kontrole zaplanowane w roku 2018 i latach kolejnych.

(dowód: akta kontroli str. 39)

Realizacja powyższych obowiązków nałożonych na właścicieli i zarządców obiektów budowlanych została sprawdzona podczas czterech kontroli doraźnych placów zabaw, przeprowadzonych na zlecenie NIK w 2018 r. We wszystkich przypadkach wszczęto postępowania administracyjne, m.in. w związku z nieprzedłożeniem zgłoszeń budowy obiektów małej architektury w miejscach publicznych. W jednym przypadku ujawniono brak przeprowadzenia wymaganej kontroli okresowej obiektów budowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 430-555)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Dla zapewnienia rzetelnego i skutecznego nadzoru nad przestrzeganiem i stosowaniem przepisów prawa budowlanego przez właścicieli obiektów małej architektury zlokalizowanych na placach zabaw i w miejscach przeznaczonych do rekreacji, niezbędne jest - zdaniem Najwyższej Izby Kontroli - dysponowanie przez organ nadzoru budowlanego kompletną oraz aktualną informacją o takich obiektach (m.in. o ich liczbie, lokalizacji, właścicielu/zarządcy). Celowym jest również, poza kontrolami pod względem bezpieczeństwa obiektów wykorzystywanych podczas wypoczynku letniego dzieci, w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”, zapewnienie planowania i przeprowadzania kompleksowych kontroli takich obiektów na terenie wszystkich gmin powiatu.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 6 sierpnia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Leszek Smykowski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis